

Miljösamverkan
Sverige

Förändra arbetet med kemikaliefrågor

För att hantera vattendirektivet och allt annat som kommer från EU

Länsstyrelserna

Miljösamverkan
Sverige

Kemikalie-
användningen
i världen
1959 jämfört
med idag

NATUR
VÅRDS
VERKET

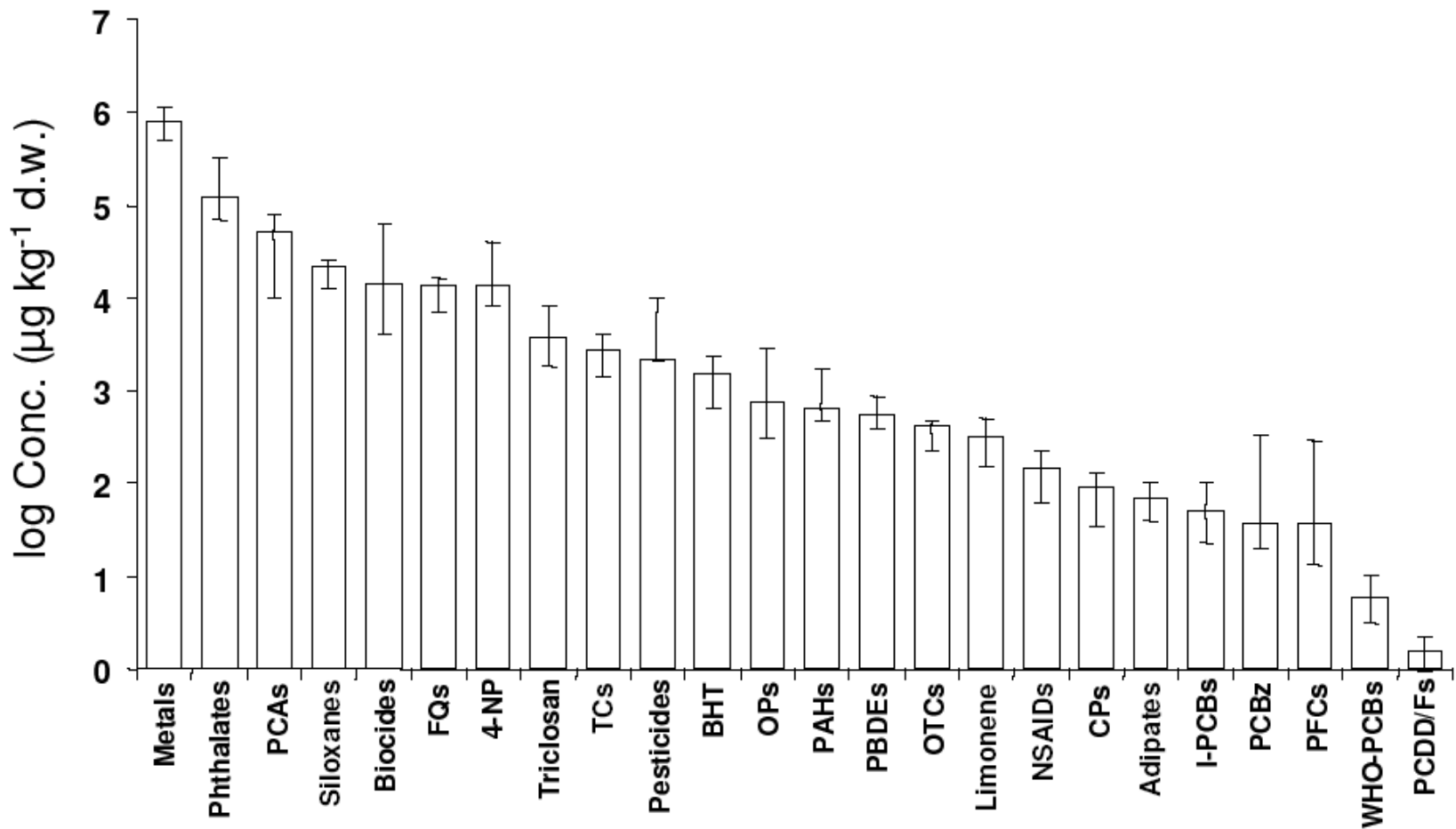

Länsstyrelserna

2009-03-03

Halter av olika miljögifter i Slam

Totalhalter (medel av alla ARV)

Miljösamverkan
Sverige

Kontinuerlig utveckling inom EU-lagstiftningen

- En avfallslagstiftning med dubbla ingångar – med eller utan farliga ämnen
- Seveso för riskfylld stor kemikaliehantering
- IPPC-direktivet
- Ett **vattendirektiv** med sina prioriterade ämnen
- Miljöskadedirektivet
- REACH-förordningen
- M fl...

Man måste veta vilka kemiska ämnen som används, vilken exponering som sker och vilka risker detta ger

Vi måste börja jobba annorlunda med kemikaliefrågorna i vår tillsyn och prövning av miljöfarlig verksamhet

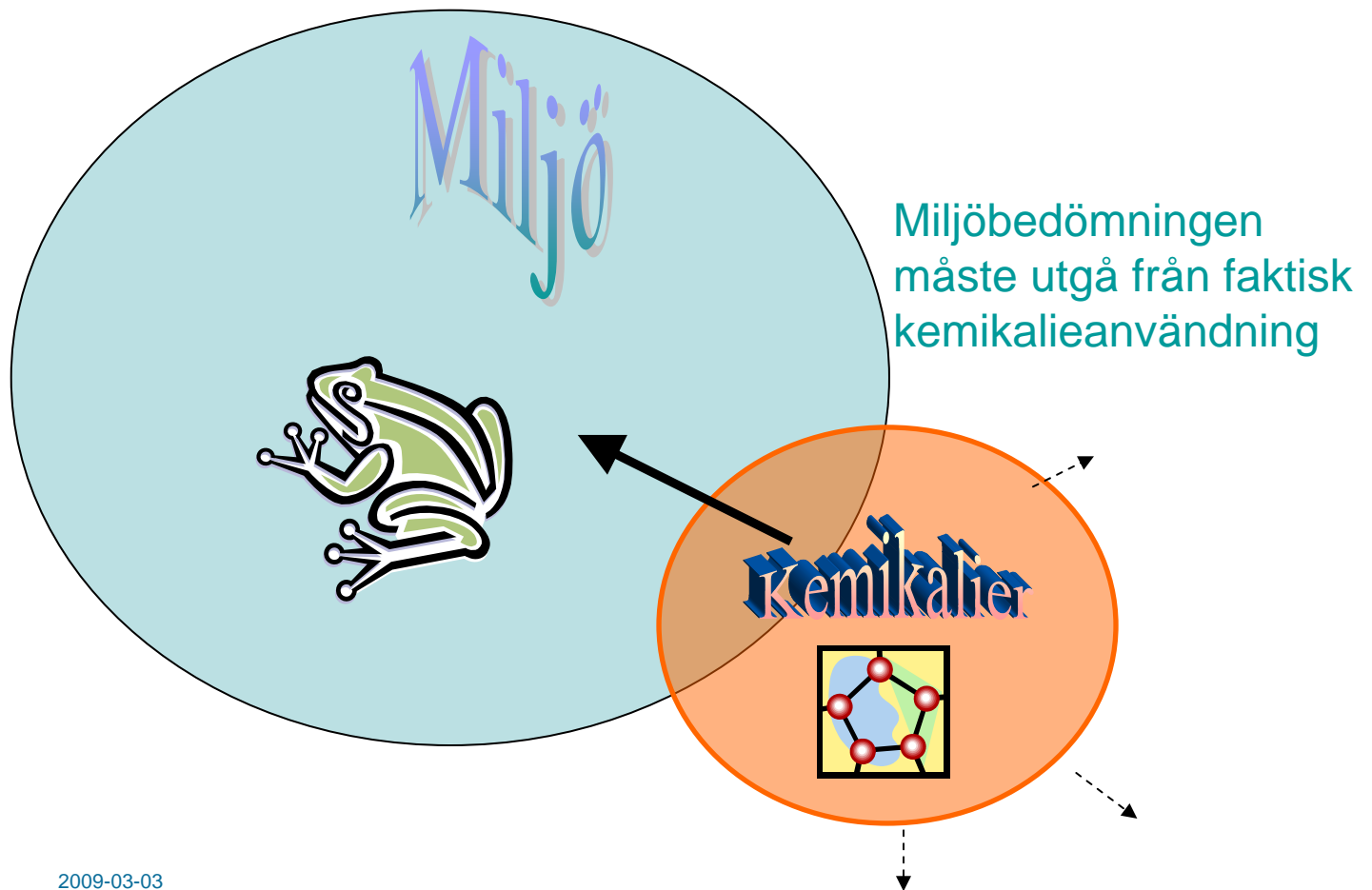
Länsstyrelserna

2009-03-03

Miljösamverkan
Sverige

Kemi behöver bli ett mer centralt och breddat begrepp inom miljö!!

NATUR
VÄRDS
VERKET

Länsstyrelserna

2009-03-03

Miljösamverkan
Sverige

Ser Vattendirektivet som en möjlighet och en chans!!

- Att få upp kemikaliefrågorna som en viktig del i miljöarbetet
- Att man får igång ett bättre samarbete mellan tillsyn, miljömål och miljöövervakning
- Att man kommunicerar mer om kemi och risker
- Att länsstyrelserna får resurser för att jobba med ett hållbart förebyggande kemikaliearbete

Länsstyrelserna

Miljösamverkan
Sverige

Miljöskyddet måste kunna hantera

- **Gränsvärden, riktvärden och miljökvalitetsnormer**
- **Blandningszoner**
- **Veta vad som släpps ut och spills**
 - - av prioriterade ämnen
 - - av särskilt förorenande ämnen
 - - av andra förorenande ämnen
 - - huvudsakliga förorenande ämnen
- **Bedöma betydande mängd**

Krävs bättre koll på kemikalier hos v.u.

Länsstyrelserna

2009-03-03

Redovisning av produktnamn och mängd
använda kemikalier

Produktnamn	Förbrukning (kg/år)	Förbrukning (ton/år)	Förbrukning (liter /år)	Förbrukning (m ³ /år)
Betavfettning BEF 30	100			
Slotoclean VF 100	400			
Slotoclean BIO 105	1850			
Slotoclean BIO 104-10				
Silverniträt 63,3 %	2			
Slotanit OT	1400			
Slotanit OT 15	3600			
Metapas blå FL	800			
Aktivt kol				
Kaliumklorid	12600			
Enthox 707 L	500			
Weikosid 5000 AF Mix	1700			
Zetaplus 500 mix	4750			
Performa 260 lcd	125			
Performa 260 stab	5300			
Performa 260 base	550			
Performa 260 add	5125			
Performa 260	50			
Performa 260 lcd 42	325			
Rodip FB 965 S	3360			
Rodip RB 775	138			
Rodip FC 950	883			
Finidip 765	2310			
Borsyra	800			
Citronsyra				
Natriumditionit				
Natronlut	70570			
Natriumhydroxid	12075			
Natriumhypoklorit	9840			
Natriumbisulfid lsg 35-40%	4240			
Järnklorid lsg. 15 % Fe	10904			
Saltsyra 30 %	13920			
Svavelsyra 96 %	38150			

Vad säger en
kemikalie-
förteckning
som bara radar
upp
produktnamnen
och mängden?

Egenkontrollförordningen:

Namn på produkt,
användning och omfattning,
info om miljö och hälsoskadlighet,
produktens klassificering m.a.p. miljö- och
hälsosfara

Förteckning enligt egenkontrollförordningen + en specificering av innehåll enligt säkerhetsdatablad

A. Produkt					B. Innehåll		
namn och leverantör	användning	årsförbrukning (kg)	Farokoder	Riskfraser	I produkten ingående kemiska ämnen enligt säkerhetsdatablad	ingående ämnens cas-nummer	respektive ämnens riskfraser
Sanoprot 98	Konserv. medel	300	T, N	R23/24/25, R 34; R43, R50/53	5-chloro-2-methyl-2,3-dihydroisothiazol-3-one	55965-84-9	R23/24/25 , R34; R43, R50/53
<i>Clariant</i>							
Xtra	rengöring	100	N, T	R 50/53, R45	padopol smurilax onkotol	111-11-1 222-22-2 333-33-3	R50/53 R50/53 R45

Vi vill ändra egenkontrollförordningen så allt detta ingår!

+ att registreringsnumret anges

+ om import utanför EU.

Riskfraser -
faroangivelser

Omfattas ämnet av lagar eller miljömål och hur kan jag riskbedöma användningen?

Miljösan
Sve

C. Ska ämnet uppmärksammas?						D. Vart tar ämnet vägen? - ungefärlig andel till:			
Begränsningsdatabas	PRIO-databas (u - utfasning, R - riskminskning)	Prioriterat ämne enligt vattendirektivet	Annan lagstiftning (ED, VOC, Seveso, IPPC)	andel (%) av ämnet i produkten	förbrukning (kg) av ämnet/år	vatten	luft	produkt	avfall
	R			0,6 - 2,4 %	2-7		50%		50%
	R		ED	45% 22%	45 22	75% 75%			

Begränsnings-
ämne

Tillstånds-
ämne

Och integreras
med
arbetsmiljökrav

NAT
VÄR
VERK

Utsläppsförteckning – Med tillhörande vägledning. Hjälp till företag som ska lämna ED och inför en prövning.

Utsläppsförteckning för..... gällande år.....								
Ifyllt av.....datum								
Utsläppskälla	Utsläppspunkt (med koordinater)	Parameter eller Ämne/ämnesgrupp	Krav från:	Mängd	Enhet	Mätmetod:	Halt (enhet)	Egen åtgärd
Luft	skorsten 1	svaveldioxid	MKN			M	12 ug/m3	
	Skorsten 2	bensen	MKN E.D	120	kg/år	E	0,7 ug/m3	Rapport ED Överskrider mkn - åtgärd krävs
Vatten	utsläppspunkt 2 (recipient, koordinat)	DEHP	E.D. WFD-ämne	3	kg/år	M	1, 3 ug/L	Rapport ED Risk för överträdelse riktvärde.
	Avloppsreningsverk (namn)	TOC	E.D.	60 000	kg/år			
Mark	Spill vid påfyllning tank	hydraulolja		20	L			jord sanerad Rapport i MR
Avfall	Trumlingslam (EWC-kod)	Arsenikföreningar	MLS	5	kg/år			Rapport i MR
Produkt/vara	Tätningssilikon	oktametyltetrasiloxan	PRIO REACH				2%	Info till kunder

Nu på vår hemsida!!

Miljösamverkan
Sverige

Miljöskyddet handlar inte bara om punktutsläpp!

- Miljöpåverkan från produkter
- Identifiering av risker med miljöpåverkan (t.ex. **vattenutsläpp till recipient**) kräver identifiering av råvarors kemiska innehåll!

NATUR
VÅRDS
VERKET

Länsstyrelserna

2009-03-03

Vilka ämnen ska stå med i säkerhetsdatablad?*

Beredningar som klassificeras som farliga

			Gaser %
a) T+, T	≥	0,1 %	(0,02)
Xn, Xi, C	≥	1 %	(0,2/ C:0,02)
N, PBT, vPvB	≥	0,1 %	(0,1)
utan N	≥	1 %	-
Allergi	≥	0,1 %	(0,1)
CMR T	≥	0,1 %	(0,1)
CMR Xn	≥	1 %	(1)

Om inte lägre individuella gränser finns i KIFS 2005:5 eller 2006:6

b) Ämnen med gemenskapsgränsvärden

* Enligt bilaga 2 p. 3.2 i Reach-förordningen

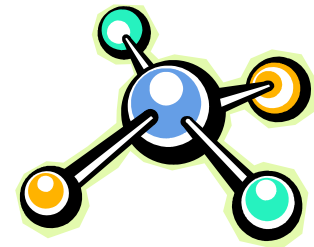
Vilka ämnen ska stå med i säkerhetsdatablad? **

Beredningar som inte klassificeras som farliga

		Gaser %
1. Hälsa- eller miljöfarliga ämnen	$\geq 1 \%$	(0,2)
2. Ämnen med gemenskapsgränsvärden	$\geq 1 \%$	(0,2)
3. PBT eller vPvB ämne	$\geq 0,1 \%$	(0,2)

Vid sekretess: Vi tillämpar svenska regler och ECHA, enligt artikel 118, tillämpar EG-regler (förordning (EG) nr 1049/2001). I princip desamma.

Annars 26 kap. 21§ MB - alltid tillämplig vid tillsynsbehov.

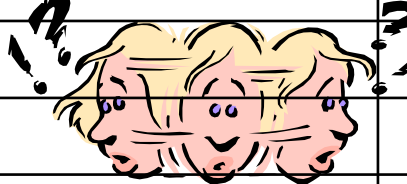

Olika tolkningar av krav på klassificering

Ett och samma ämne, oktyldimetyl-PABA, erhållit en rad olika kombinationer av riskfraser och klassificering beroende på varifrån informationen kommer.

Klassificering av oktyldimetyl-PABA inom olika företag och databaser.

Kemiska Ämnen	07.04.20	R36/37/38	Xi	
AB Spacio System	07.05.09	R36/37/38, R53	Xi	
Rahn	04.06.09	R36	Xi	
Ciba	05.11.29			
IGM Resins BV	03.03.27			
Lamberti	03.07.16	R36/37/38	Xi	
Flint Group AB	06.08.03	R53		
Miljøstyrelsen	07.05.16	R50/53	N	

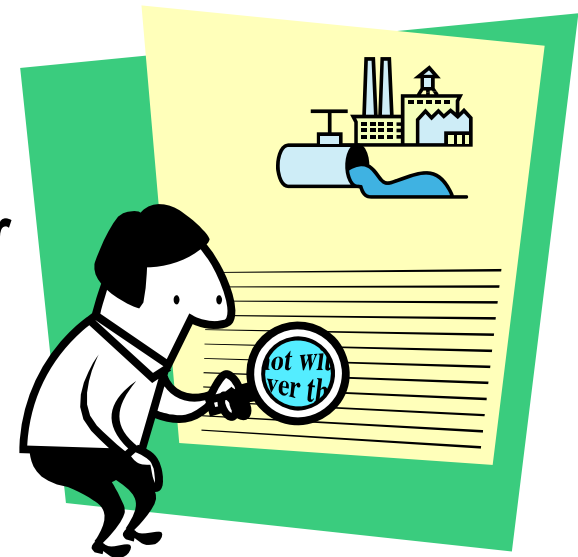
Miljösamverkan
Sverige

Vattendirektivet ska funka tillsammans med andra lagar

- Förhållandet till 2 och 26 kap MB,
 - Nationella miljömål,
 - IPPC-direktivet,
 - Företagens egenkontroll
 - NFS 2000:15
-
- Förordningen Reach – harmoniserar (artikel 128:1) över EU men det finns utrymmet för generella svenska åtgärder

Artikel 128.2: medlemsstater får införa åtgärder för arbetsmiljö, hälsa och miljö i fall då Reach inte harmoniserar kraven på tillverkning, utsläppande på marknaden och användning

Artikel 2.4 a: EG:s miljö- och arbetsmiljölagstiftning skall inte påverkas, t.ex. IPPC **och vattendirektiv**

Med mycket mera....

Länsstyrelserna

Miljösamverkan
Sverige

Vattendirektivet i myndighetsarbetet

PRÖVNING

Flera arbetssteg måste utvecklas, såsom samrådsprocess, miljökonsekvensbeskrivning, lokalisering (t ex påverkan på en och samma vattendrag)

TILLSYN

Det behövs bättre beslutsunderlag om använda kemikalier på ämnesnivå. Få in vattendirektivsperspektivet i ett samverkansprojekt mellan flera aktörer.

NATUR
VÅRDS
VERKET

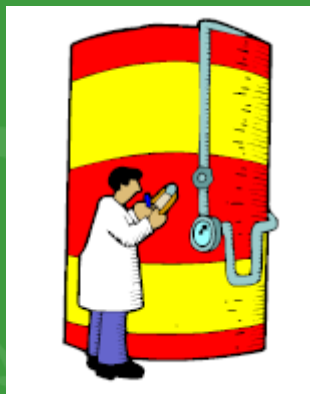

Länsstyrelserna

2009-03-03

Miljösamverkan
Sverige

Länsstyrelserna

Vad behövs?

- **Kompetensutveckling inom kemikalieområdet**
- **Utbildning inom REACH och CLP –**
- **Lär oss skilja på fara och risk och att förstå riskbedömningar.**
- **Utvidga kemikalieriskområdet utanför arbetsmiljön**
- **Utveckla fler verktyg och utbilda oss på befintliga**
- **Gemensamma riktlinjer och tips på hur man får in kemifrågorna i ärendehantering**
- **Riktade resurser att jobba med kemikaliefrågor – borde vi inte ha en liknande organisation och finansiering som den kring förorenade områden?**

 □

1. Kunskap om kemiska ämnens miljö och hälsoegenskaper

2. Miljö- och hälsoinformation om varor

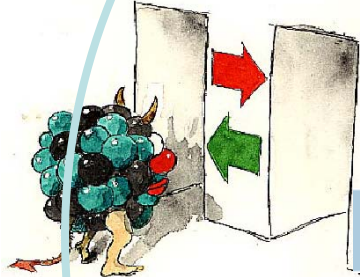

4. Riskminskning

Tänk om det förebyggande arbetet med kemikalier hade samma resurser och organisation som Efterbehandlingen?

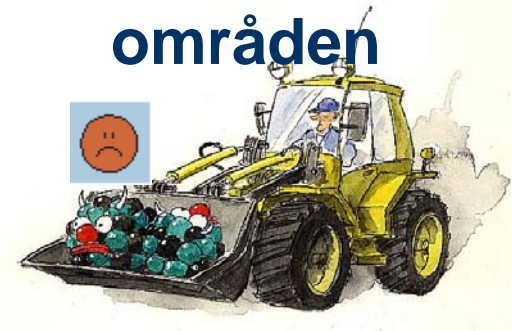
3. Utfasning av särskilt farliga ämnen

5. Riktvärden för miljökvalitet

6. Sanering av förorenade områden

Miljösamverkan
Sverige

Vad behöver vi utveckla pga RDV?

- Hur ska vi arbeta med gränsvärden och eventuella mkn?
- Vad ska vi kräva vid samråd och prövning?
- Hur ska vi bedöma utsläpp från flera verksamheter till samma recipient?
- Hur formulera villkor om kontroll av utsläpp och utsläppsmätningar (för ämnen med gränsvärden)
- Hur påverka egenkontroll och recipientkontroll?
- Hur bedöma vad som släpps ut i betydande mängd?
- Vilka krav kan man ställa på mätningar från en verksamhet
- Hur kan vi få in mätdata från verksamheter och projekt? T ex i kontrollprogram och från efterbehandlingsprojekt.
- Hur ska vi arbeta med åtgärder när gränsvärden och mål överskrids?
- Får vi lämna tillstånd för ny verksamhet som överskrider gränsvärden?
- Får vi lämna förnyat tillstånd för ” ?

NATUR
VÅRDS
VERKET

Länsstyrelserna

2009-03-03

Vem gör detta?